

LBRIS

We know
books

ROSA MONTERO

Noroc chior

Traducere din limba spaniolă
MIOARA ANGHELUȚĂ

*Mă-nduioșează
Lucrurile ce-mi sunt aproape,
umbrele, încrețiturile Pământului
de unde a încolțit intimitatea
totului.*

CARMEN YÁÑEZ

*Cine vrea să fie vesel, fie: mâine nu este
o certitudine?¹*

LORENZO DE MÉDICI

---

¹ Versuri din poemul *Triumful lui Bacchus și al Arianei* inclus în volumul *Lirica Renașterii italiene – Francesco Petrarca, Lorenzo de Medici, Angelo Poliziano, Iacopo Sannazaro, Michelangelo Buonarroti, Vittoria Colonna, Galeotto del Carretto, Gaspara Stampa, Giordano Bruno*, în traducerea lui C.D. Zeletin, București, Editura Tineretului, 1966, p. 99. (n.tr.)

*

De când am plecat din Madrid, bărbatul acesta nu și-a ridicat o clipă ochii din laptop. Și asta cu toate că e un AVE¹ exasperant de lent care, până la Málaga, se oprește în toate haltele posibile. S-ar putea crede că își vede liniștit de treabă sau că e adâncit în ceea ce face; însă orice observator atent sau măcar insistent și-ar da seama că, din când în când, ochii încetează să mai rătăcească pe suprafața ecranului, căpătând o opacitate sticloasă; că trupul i se încordează, înțepenind parcă la jumătatea mișcării sau la jumătatea unei bătăi a inimii; că mâinile i se contractă și că degetele i se încleștează ca niște gheare crispate. În asemenea momente nu încape nicio îndoială că mintea-i rătăcește departe de vagon, de tren, de după-amiaza asta toropitoare care își strivește banalitatea prăfuită de geamul ferestrei. La mâna dreaptă stau să cadă două unghii negre, răsucite. Trebuie să-l fi durut cândva. Pe

---

¹ Acronim pentru *Alta Velocidad Española*, tren de mare viteză care circulă pe teritoriul spaniol. (n.tr.)

mandibula pătrată, de altfel, perfect rasă, a rămas o insulă țepoasă, dovadă că nu se uită în oglindă când se bărbierește. Sau chiar nu se uită deloc în oglindă. Cu toate acestea, nu e câtuși de puțin urât. Are vreo cincizeci de ani, părul bogat și grizonant îi atârnă drept și neglijent, prea lung la ceafă. Un chip cu trăsături puternice, buze cărnoase, nas proeminent, dar cu o linie armonioasă. Un nas de general roman. Dacă ne uităm mai bine la bărbatul acesta, am crede că ar trebui să iasă în evidență, să fie atrăgător ca orice om puternic și conștient de forța pe care o degajă. În el însă e ceva neașezat, ratat, întors pe dos. De parcă i-ar lipsi scheletul. Chiar asta e, îi lipsește cu totul direcția, care e totuna cu a umbla lipsit de oase. S-ar putea spune că bărbatul acesta nu a ajuns încă la o înțelegere cu viața, la o înțelegere cu sine, ceea ce, după cum știm cu toții, de la o certă vârstă, este singurul succes la care mai putem spera: să ajungem asemeni unui tren, poate ca trenul ăsta, într-o gară acceptabilă.

Deși n-au trecut nici cincisprezece minute de când am staționat în Puertollano, locomotiva și-a redus iar viteza. Urmează să ne oprim din nou, de data aceasta în halta Pozonegro¹, o așezare cu un

¹ Un posibil echivalent în română al acestui toponim fictiv este Baia Neagră, cu referire la trecutul minier al localității. Sat din Castellana Mancha, provincia Ciudad Real. (n.tr.)

trecut de minerit și un prezent de nimic, judecând după locul de o neînchipuită urățenie. Case sărăcicioase cu acoperișuri de azbociment, ceva mai răsărite decât niște cocioabe verticale, alternând cu străzi sordide proiectate în plin avânt franchist, cu obișnuitele blocuri de patru sau cinci etaje cu fațada coșcovită sau cărămizile pătate de silitră. Trenul AVE se balansează puțin, se scutură înainte și înapoi de parcă ar strănuta și se oprește în cele din urmă. Pare de necrezut: de când a început călătoria, e pentru prima dată când bărbatul și-a ridicat privirea din laptop, iar acum se uită pe fereastră. Privim și noi cu el: un mănunchi oțelit de șine goale, paralele cu ale noastre, se întinde până la o clădire din preajma căilor ferate. Ne aflăm la oarecare înălțime, pe un fel de viaduct feroviar ce pare să ajungă la nivelul celui de-al doilea sau al treilea etaj al blocului. Foarte aproape de calea ferată se vede un balcon îngust lăsat în paragină, cu tâmplăria de metal, ușa strâmbă și o butelie de metan ruginită lângă peretele de cărămidă ieftină. De barele oxidate e prins un carton, fără doar și poate capacul de la vreo cutie de pantofi, pe care stă scris de mână „De vânzare“ alături de un număr de telefon. Via întruchipare a eșecului.

Bărbatul a stat îndelung să privească acest peisaj jalnic. Liniștit, tăcut, aproape fără să clipească. După o vreme, trenul se pune iar în mișcare, iar el

se cufundă din nou în ecranul calculatorului. Peste exact douăzeci și opt de minute intrăm în gara Córdoba Central. Bărbatul se ridică, lăsând astfel să se vadă că era mult mai înalt decât părea; sacoul scump, cu o croială elegantă, poate de in, e boțit ca un burduf de armonică și îi atârnă strâmb pe umerii osoși; cu toate acestea, el nu își netezește hainele cum fac atâția alții în mod automat când se ridică de pe scaun. Își dă jos valiza, o așază pe banchetă, o deschide și își pune laptopul. Apoi se îndreaptă de spate, își dă la o parte părul de pe frunte cu o mișcare a mâinii și coboară din vagon.

De cum a coborât din tren, pare să-și fi pierdut impulsul după care se mișcase până atunci. Rămâne paralizat în dreptul scării, uitându-se nedumerit în jur, pe când pasagerii care ies în urma lui mormăie, bodogănesc și în cele din urmă aleg să ocolească obstacolul, asemeni unui șuvoi care își despică undele în dreptul unei pietre. Însă călătorii care vor să urce nu mai sunt la fel de toleranți.

– Doamne sfinte, chiar nu puteți să vă dați la o parte? Încurcați circulația, ce naiba!

Bărbatul se cutremură de parcă s-ar fi trezit din transă, strânge cu putere mânerul valizei până i se albesc nodurile degetelor și începe să înainteze hotărât sau, cel puțin, pășind fără să se oprească până ajunge în holul gării, în fața casei de bilete.

– Tocmai am coborât din AVE de Madrid. Care a fost ultima stație?

– Ce spuneiți? îl întreabă vânzătoarea făcând ochii mari.

– Tocmai am coborât din AVE de Madrid. Care a fost ultima stație? repetă el imperturbabil. Voiam să întreb cum se numea ultima stație, vă rog, continuă explicativ. Nu am fost atent.

– Puertollano, presupun, sau... Ba nu, era cel de la 16.26. Era halta Pozonegro.

Bărbatul dă din cap afirmativ.

– Foarte bine. Atunci vreau un bilet la Pozonegro. Vă rog.

Vânzătoarea îl țintuiește din nou cu o privire de bufniță și ochii mai mari ca lentilele de la ochelari.

– Ah... pentru azi nu mai sunt trenuri care să oprească acolo. Nu sunt decât patru pe zi. Primul e mâine la 8.45.

– Nu, azi trebuie să fie, spune el calm, de parcă de voința lui ar depinde totul.

– Atunci mergeți cu autobuzul. Sunt destule. Uitați, autogara e aproape, la două sute de metri. O luați pe ușa aceea.

Fără să mulțumească sau să-și ia rămas-bun, bărbatul pornește spre autogară, cumpără un bilet, așteaptă o oră și trei minute așezat pe o bancă tare în mijlocul vacarmului, urcă în autobuz și contemplă peisajul de la fereastră pentru încă cincizeci și

șapte de minute. În tot acest timp, nu a făcut nimic, doar a clipit mai rar decât un om obișnuit, o mișcare lentă a pleoapelor demnă mai degrabă de o șopârlă, în timp ce lumea se perindă ca o dioramă de partea cealaltă a geamului, câmpuri pârjolite de căldură chiar dacă vara nu și-a intrat încă în drepturi, arbuști chinuiți de secetă, fabrici prăfuite, ferme avicole părăsite, graffiti în culori țipătoare inscripționate pe zidurile dărăpănate. Soarele cade roșu la asfințit. E ora nouă și un sfert, în seara de 13 iunie.

Autocarul ajunge în cele din urmă în Pozonegro, care își confirmă faima de pol al celor mai sordide localități din țară. Un supermarket din lanțul Goliat la intrare și benzinăria de lângă, proaspăt vopsită și cu anunțuri fluorescente, sunt punctele cele mai luminoase, mai curate și mai însuflețite ale așezării; numai acolo se simte o adiere de mândrie locală, o oarecare încredere în viitor. Restul localității, deprimant, cenușiu, nedefinit, murdar, are nevoie urgentă de o mână de var și un dram de speranță. Magazinele sunt puține – majoritatea trebuie să se fi închis în altă epocă geologică.

Vreo două baruri, pe care e de ajuns să le vezi pe dinafară ca să-ți dai seama cât sunt de murdare și de pline de muște pe dinăuntru, și o biserică din blocuri de beton sunt cele mai vizibile obiective

turistice aflate de-a lungul itinerarului, în caz că omul acesta poate vedea ceva cu ochii reci și leneși de șopârlă. Când autobuzul (din care coboară doar trei persoane) se oprește la un colț, încearcă să se orienteze. Nu e greu: când au intrat în localitate au traversat un viaduct. O pornește pe jos spre calea ferată și în curând ajunge în locul pe care îl căuta: arată ca o jumătate de stradă îngustă și întunecoasă, asfixiată de viaductul gării, ce trece prin dreptul celui de-al doilea etaj. Bărbatul privește în sus, spre afișul din balcon, care, din fericire, este luminat de felinarele stradale. Mormăie ceva printre dinți, de parcă tocmai ar fi descoperit un neajuns; își scoate mobilul din buzunarul jachetei șifonate și, după ce a scotocit o vreme după ochelari, formează numărul cu degete șovăielnice. O clipă de așteptare. La capătul celălalt răspunde cineva.

– Vreau să cumpăr apartamentul de vizavi de gară.

– ...

– Da. De acord. Foarte bine. Accept prețul dumneavoastră. Vreau să-l cumpăr.

– ...

– Chiar acum... Adică chiar acum... Mă aflu la intrare.

– ...

– N-ați înțeles. Ori îl cumpăr acum, ori deloc. Da, vreau să închei contractul acum... Știu că nu așa se procedează, dar ori e acum, ori deloc. Am